

agendo fint cohibendi, prolata sunt; et ad alia genera TESTIVM minus idoneorum me conuento. Prius autem, quam his decem generibus, praeter multa alia, quae in *Scriptis Talmudicis* b) inueniuntur, unum adhuc addam,

b) uid. Codex SANHEDRIN Cap. III. §. 3. Edit. Trident. fol. 195.

col. 2. ibi, praeter ea, quae iamiam enarrata sunt, quinque adhuc genera ad testandum illegitima inueniuntur. Primum ille est ineptus ad testimonium prohibendum

משחק בקוביה qui aleis ludit; rationem

autem, cur hic ineptus ad hoc munus iudicaretur, adiicit R. OBADIAS

DE BARTENORA c. l. inquiens

וְאַלּוּ הָנֶן חֲפֹסְלִיָּה לְרוֹן וְלַהֲיֵרְךָ הַמְשַׁחַק בְּקוֹבִיא פְּסַול לְעַדְוֹת לְפִי שָׁאיְנוּ

מְהֻעָסָק בִּישְׁבוּ שֶׁל עַוְלָס וְאָסָר לְאַדְם שִׁתְּעַסְּק

בְּעוֹלָתוֹ אֶלָּא אוֹ בְּתּוֹרָה וְגַטְילּוֹת חַסְדִּיָּה אוֹ בְּסַחּוֹרָה

וְאוֹמְנָה וְמְלָאָכָה שְׁשָׁ בְּרַזְן יְשֻׁבוּ שֶׁל עַוְלָס Et illi

sunt inidonei ad iudicandum et ad testimonium ferendum, qui ludit aleis, in-

eptus est ad testandum propterea, quia non operam nauat tranquillitati et

conservacioni mundi. Nam homini uetus est in aetate sua alicui rei in-

cumbere nisi legi, siue operibus caritatis, uel beneficentiae, siue mercaturae, et

arti manuariae, aut alii operi, quibus negotiis omnibus conservatur tranqui-

litas mundi. Deinde ille illegitimi sunt, **מלויים ברובית** foenerato-

res, qui mutuum dant usurae et foenoris causa. Intelligunt autem

Iudei per hos homines tam **את הלוֹה** mutuo accipientem, quam

את המלוה mutuo dantem, et utrumque illegitimum ad testandum

affirmant, quia quasi signatis tabulis Deum Israelis abnegent, uti antea

citatus BARTENORIVS demonstrat: **ומלויים ברובית את הלוֹה**

וְאת הַמְלֹהָה שְׁנִיהָה פְּסַולִיָּה רְקִיְמָה לְזַן הַמְלֹהָה

וְהַלֹּה שְׁנִיהָה עֲוֹבְרִיָּה בְּלֹא תַּعֲשֵׂה Et foeneratores, tum

ille, qui mutuum accipit, quem qui mutuum dat, illegitimi sunt: nam no-

bis hoc in eo fundatum uisum est, quoniam mutuum accipiens, et mutuum

dans, uterque id fecit, de quo dicitur, non facies hoc. Coniungamus, si

placet, haec verba cum sententia illa, quae in codice BABA MEZIA

cap. V. §. II. fol. 172. col. 1. habetur, tunc uidebimus, horum uerborum

sensum eo facilius esse intelligendum. Ibi enim sequentia, quae nostrum

ad institutum spectant continentur: **וְאַילוּ עֲוֹבְרִין כְּלֹא תַּعֲשֵׂה המלה והלוֹה והערב והערים וחכמיּה אָסְרִים אַתְּ חַסּוֹפָר**